

RAS

Rasspecifik avelsstrategi för irländsk terrier

Framtagen av rasklubben för Irländsk terrier
Revidering 2017

Innehåll

INLEDNING.....	3
Syfte.....	3
Arbetsätt 2005	3
Arbetsätt 2010-2011.....	3
Arbetsätt 2016 – 2017	4
RASENS UTVECKLING / HISTORIK	5
Ursprung och användning	5
Nuläge	6
POPULATION SAMT AVELSSTRUKTUR.....	7
Historik	7
Sammanfattning 2005-2010.....	7
Nuläge	7
Målsättning	9
HÄLSA	10
Tidigare.....	10
Nuläge	10
Målsättning	12
MENTALITET	13
Historik	13
FCI-Standard	13
Tidigare.....	13
Revideringen 2011.....	14
Nutid.....	14
Målsättning	15
EXTERIÖR	17
Historik	17
Nuläge	17
Målsättning	18
AVSLUTNING.....	18
Bilaga 1:	19
Bilaga 2:	22
Bilaga 3.....	26

INLEDNING

På Svenska kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje ras skulle utarbetas en rasspecifik avelsstrategi, RAS. Uppdraget att utforma dessa strategier lades på specialklubbarna som i sin tur delegerat ut det till rasklubbarna. RAS för Irländsk terrier fastställdes första gången av SKK 2005-09-06 och då för en period av fem år. En årlig utvärdering av RAS har därefter skett i samband med att klubbens verksamhetsberättelse upprättas. Därutöver har RAS reviderats 2011 och 2017, samt utvärderats 2014.

Syfte

Syftet med den rasspecifika avelsstrategin är att bevara och utveckla rasens specifika egenskaper, verka för att avelsmässiga mål uppnås, samt att bibehålla dessa. Alla seriösa uppfödare strävar efter att föda upp friska och sunda hundar med rastypisk exteriör och en rastypisk mentalitet. Detta dokument är tänkt som ett hjälpmedel för att nå dit och lättare kunna definiera mål för det pågående och fortsatta avelsarbetet.

Arbetsätt 2005

Till uppfödarmötet i Kolmården i augusti 2003, hade Ken Lundahl och Gertrud Hagström tagit fram material till en diskussion kring hur arbetet med RAS skulle kunna göras. De hade bjudit in Ann-Catrin Edoff för att föreläsa om MH (mentalbeskrivning av hund), Gertrud Hagström gick igenom rasstandarderna. Exteriöra problem diskuterades och Magdalena Uthberg och Anna Lindh presenterade resultatet från en genomförd hälsoundersökning.

Gertrud Hagström presenterade vidare hur avelsbasen såg ut och menade att uppfödarna var tvungna att ta krafttag för att komma ur den uppkomna situationen med en hög inavelsgrad. Styrelsen för Svensk irländsk terrierförening, beslutade vid sitt möte i Kolmården att Gertrud Hagström och Ken Lundahl skulle utarbeta ett förslag till RAS som skulle presenteras för medlemmarna på årsmötet 2004.

Vid ännu ett uppfödarmöte i Hallstahammar i oktober 2003, presenterades ett förslag till skrivning angående exteriördelen och den genetiska variationen inom rasen. En sammanställning av den av klubben utsända hälsoenkäten diskuterades. Vid årsmötet 2004 i Göteborg presenterades ett första förslag till RAS som mottogs positivt av klubbens medlemmar. Det beslutades att Gertrud Hagström och Ken Lundahl skulle fortsätta arbetet och lägga fram ett slutgiltigt förslag till hösten 2004.

Rasspecialen hölls i Båstad i augusti 2004 och dagen innan utställningen kallades alla uppfödare till ett möte där befintligt material diskuterades. Arbetet vid detta tillfälle inriktades på den mentala delen, samtliga MH protokoll på irländsk terrier hade granskats och utfallet gick igenom och diskuterades. En önskeprofil för MH på irländsk terrier (SKKs Avelsdata) togs också fram av de närvarande.

Under arbetets gång har materialet presenterats i klubbens tidning Röda Hund och det förslag till RAS som låg färdigt hösten 2004 har publicerats i Röda Hund nr 3/04 och samtliga medlemmar har ombetts komma med kommentarer och synpunkter. Det slutgiltiga dokumentet diskuterades vid föreningens uppfödarmöte i Mariannelund 2005-02-12, och beslöts där att föreläggas styrelsen för godkännande.

Arbetsätt 2010-2011

Styrelsen arbetade under 2010 fram ett förslag till rekommendationer och det reviderade rasdokumentet skickade under hösten 2010 ut till samtliga uppfödare för inhämtande av

synpunkter. 2010-10-31 hölls ett RAS-möte utanför Gränna där åtta av nio uppfödare på uppfödarlistan var närvarande. Dessutom närvarade många andra intresserade medlemmar, bland annat hanhundsägare. Ett förslag baserat på de synpunkter som kom fram vid RAS-mötet i Gränna skickades i januari ut till alla uppfödare på föreningens uppfödarlista. I anslutning till årsmötet i Norrköping hölls ytterligare ett möte för att diskutera RAS, och beslut togs på årsmötet att godkänna synpunkterna på RAS till det reviderade dokumentet.

Arbetsätt 2016 - 2017

Vid årsmötet 2016 valdes en helt ny styrelse, vilken påbörjade revideringsarbete av RAS under våren 2016. I medlemstidningen Röda Hund nr 2, 2016 presenterade styrelsen en plan för hur arbetet planeras samt önskar synpunkter från medlemmar angående RAS. Styrelsen tar fram en ny hälsoenkät för att få en bild över det aktuella hälsoläget i rasen. Enkäten fanns tillgänglig på hemsidan och via Facebook under oktober månad, 128 enkätsvar kom in. Under oktober skickades frågor till uppfödarna rörande hur lätt eller svårt det har varit att följa strategier och målsättningar i RAS. Detta för att ge uppfödarna ytterligare en möjlighet att, förutom vid uppfödarmötet, uttrycka sin åsikt. Fem av elva uppfödare skickade in sina svar och dessa har tagits med i revideringen. Cirka två veckor innan uppfödarmötet i november mailades sedan förslaget på revidering ut till uppfödarna. På uppfödarmötet diskuterades utkastet till RAS och de synpunkter som framkom inarbetades i dokumentet. Styrelsen har därefter skickat ut en ny version av RAS till samtliga uppfödare inför uppfödarmötet i februari -17 samt haft RAS publicerad på hemsidan. På uppfödarmötet gjordes ytterligare några justeringar. Dokumentet skickades återigen ut till uppfödarna samt publicerades på hemsidan. Från 27 februari och fram till 17 mars fanns en sista möjlighet att yttra sig för medlemmarna innan styrelsen skickade förslaget till revidering till Terrierklubben och SKK.

RASENS UTVECKLING / HISTORIK

Ursprung och användning

Många olika åsikter har framförts i litteraturen om den irländska terrierns ursprung och utveckling. Att den härstammar från terrierliknande hundar med en strävhaarig päls och med stort intresse för jakt står utom tvivel. Under 1800-talet prioriterades hundarnas arbetsegenskaper och praktiska användbarhet, medan utseendet var av sekundär betydelse. De hundar som rasen grundats på är terrierliknande med strävhaarig päls, varierande i färg och storlek med mycket mångsidiga jaktenskaper samt en vilja att vakta familjen, djuren och gården. Detta är egenskaper som finns i irländarnas genetik än idag, efter mer än ett sekels avelsarbete, och som gör rasen till en riktig allround-hund.

Det är först efter det att en rasstandard fastställdes som vi kunde börja tala om en irländsk terrier. Officiellt fastställdes den första rasstandarden 1880 av The Irish Terrier Club i Dublin och senare under samma år av The Kennel Club i Storbritannien. De hundar, som presenterades vid utställningar i slutet av 1800-talet varierade mycket i typ och många var svans- och öronkuperade. Färgen var alltifrån vit till vetefärgad eller röd, även om den oftast var svart med röda tecken eller brindle. Pälsarna var täta, sträva och vattenavvisande. Hundarna uppvisade ofta den typiska vänligheten, kombinerad med den speciella känsligheten och modet som är så typiskt för rasen än idag.

Successivt utvecklades en röd, strävhaarig irländsk terrier av ett litet antal uppfödare från norra Irland och Dublin och i början på 1900-talet hade utställda hundar i rasen den röda färgen som fenotyp. Många författare av faktaböcker om irländsk terrier anser att "ursprunget" till 90 % av dagens irländska terrier var en parning mellan Killiney Boy, en röd hanhund från Dublin, (vars far Jack var en röd strävhaarig terrier men vars mor Jess var en welsh terrierliknande strävhaarig tik) och en röd strävhaarig tik, Erin, från Antrim. Avkommor från dessa båda hundar användes flitigt i aveln och fick stor betydelse för rasens utveckling. Personer från alla samhällsklasser blev förtjusta i rasen och den beskrivs som en mångsidig gårdshund, utmärkt sällskapshund, bra vakthund och allsidig jakthund. Den fattiges väktare, bondens vän och gentlemannens favorit.

Vid 1900-talets början ökade rasens popularitet och i utställningsringarna kunde ett 30-tal hundar ofta ses i varje klass. Rasklubbar växte fram bland annat The Irish Terrier Association, som grundades 1911 i Storbritannien. Redan 1880 kom den första irländaren till USA. Dit importerades sedan många av de mest framgångsrika hundarna som visades på utställningar i England och på Irland. Senare importerades rasen även till bland annat Sverige, Finland och Tyskland.

Rasens skicklighet som råttfångare, dess intelligens, mod, vaksamhet, snabbhet och uthållighet gjorde att den användes på den europeiska kontinenten under första världskriget. Irländska terriers skeppades över med soldater till Frankrike och tjänstgjorde med framgång som bevaknings-, patrull- och rapporthund och inte minst som råttfångare i skyttegravarna.

Under andra världskriget minskade all hunduppfödning i Europa och USA markant och följaktligen minskade antalet registrerade irländare och populariteten lika så. Antalet registreringar har sedan dess varit förhållandevis lågt men det har dock hela tiden funnits en liten skara entusiastiska och hängivna uppfödare runt om i världen. De har sört för att dagens irländare har bevarat mycket av sina ursprungliga egenskaper. Största antalet registrerade irländare per år har sedan länge Tyskland och USA haft med 250-300 per år. I Storbritannien

och Irland rör det sig om ett 70-tal per år och i Sverige och Finland registreras cirka 40-60 per år.

Nuläge

Användningsområdet för rasen har successivt ändrats från mångsidig gårdshund, sällskapshund, utmärkt vakthund, skicklig råttfångare och allsidig jakthund till sällskaps- och hobbyhund. Att den dock är en utomordentlig allroundhund än idag visar den såväl på lydnadstävlingar, agilitybanor, bruksprov, utställningar, som i egenskap av räddningshund, servicehund och inte minst i sin dagliga tillvaro i familjen. Viltspår är det flera hundar som används till och rasen har idag några viltspårshampions. Även jakt är det än i dag några hundar som används till. Samtliga 128 hundar från hälsoenkäten 2016 används till sällskap, några dessutom till avel (21 %), utställning (42 %), bruks (13 % viltspår (9 %), agility (11 %), jakt (2 %) samt annat (16 %). Användningsområdena visar att irländaren fortfarande är en allsidig hund som kan användas till olika typer av aktiviteter.

POPULATION SAMT AVELSSTRUKTUR

Historik

Då rasen alltid varit liten i förhållande till många andra raser, har det alltid, runt om i världen, varit små och ganska slutna populationer. England och Irland (enligt RAS 2011) är de två länder som exporterat flest hundar till andra länder. Det senare innebär att de flesta hundar dock har samma ursprung och att själva avelsbasen, även ur ett globalt perspektiv är mycket liten.

Sammanfattning 2005-2010

För perioden 2005 – 2010 har den genetiska variationen ökat då flera hanar har används från andra länder och linjer än de i Sverige och därmed tillfört nytt blod till aveln.

Inavelsprocenten minskade och har under åren 2005-2010, räknat på fem generationer, legat på mellan 3,9 - 5,3 procent och med ett medelvärde på 4,8 procent. Endast två tikar har haft mer än tre kullar och ingen hane har haft mer än tre kullar under utvärderingstiden.

Målsättningen var en högsta inavelsgrad på 5% räknat över fem generationer och dessutom att fortsätta öka den genetiska variationen samt öka populationsstorleken. Ytterligare en målsättning var att verka för att avelsbasen breddas genom att fler hundar används i avel och att det kommer in nytt material/nya linjer till landet.

Nuläge

De senaste sex åren har inavelsgraden legat mellan 2,1 procent - 5,7 procent och med ett medelvärde på 3,73 procent (se tabell 1). Det innebär att medelvärdet för inavelsgraden har sjunkit med cirka 1 procentenhet i jämförelse med femårsperioden innan. Ser vi endast till åren i föreliggande period, 2010 – 2016, har inavelsgraden under åren 2010 - 2015 stadigt sjunkit från 4,7 procent till 2,6 procent, vilket får betraktas som ett gott resultat. Uppmärksammas bör dock att inavelsgraden för 2016 är något högre, 3,8 procent.

Tabell 1. Rasens genomsnittliga inavelsgrad under åren 2010 – 2016 . Beräknat över fem generationer (www.skk.se).

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Inavelsgrad	4,7%	5,7%	5,1%	2,1%	2,2%	2,6%	3,8%

När det gäller inavelsgrad fördelad över antal kullar ser vi även här en förbättring där en klar majoritet av kullarna från 2012 och framåt tillhör skiktet 0 – 6,25 procent inavelsgrad (se tabell 2).

Tabell 2. Inavelsgrad fördelat över kullar och åren 2010 – 2016 (www.skk.se)

Fördelningen parningar i %	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0 - 6,25%	3	3	7	7	7	7	5
6,250 – 12,49%	5	2	4	1	1	2	2
12,5% - 24,99%	0	1	0	0	0	0	0
25% - <	0	0	0	0	0	0	0

Under åren 2010-2016 har det importerats 12 hundar, fem hanar och sju tikar (se tabell 3).

Tabell 3. Antal registreringar fördelade över åren 2010 – 2016 (www.skk.se).

Antal reg./år	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tikar (varav importer)	30	12 (1)	32	19 (2)	20 (2)	22	21 (2)
Hanar (varav importer)	26	22 (1)	37	13 (1)	26 (2)	31	16 (1)
Totalt	56	34 (2)	69	32 (3)	46 (4)	53	37 (3)

Det krävs dock ett fortsatt intensivt arbete för att bredda avelsmaterialet, få in nytt blod och på så sätt öka genpoolen eftersom rasen består av få individer och antalet valpar som föds per år är litet. Strävan efter att bredda avelsbasen innebär i sin tur att en hundindivid snabbt blir ”förbrukad” som avelshund och att intresset för att importera nya hundar minskar. Fördelarna med att få in nytt blod i avelsbasen medför dock också många risker, då vi inte alltid känner till utländska hundars sjukdomsbakgrund eller mentala status.

Mellan 2010-2016 har tikar används i avel vid tidigast två års ålder. Av hanhundarna har två använts något tidigare och då i en ålder av 13-18 månader. Under perioden har tidigare rekommendation om maximalt tre kullar per hund i stort sett uppfyllts då ingen tik haft mer än tre kullar och ingen hane mer än fyra kullar (i Sverige). Tabell 4 visar statistik över hur hanar respektive tikar används i avel under ett visst år. En tik har fått valpar två gånger på ett år och en hane har använts tre gånger samma år.

Tabell 4. Antal olika tikar respektive hanar använda i avel under åren 2010 – 2016 (www.skk.se).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kullar	8	6	11	8	8	9	7
Tikar	8	6	11	8	7	9	7
Hanar	7	6	8	6	6	9	6

Medelvärde för antal födda valpar i kullarna är 5,5 för perioden 2010 – 2016 (se tabell 5). Vilket är en siffra som inte har förändrat sig över tid.

Tabell 5. Kullstorlekar under åren 2010 – 2016 (www.skk.se).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kullstorlek genomsnitt	5,6	6,3	5,7	5,4	5,0	4,6	6,0
Antal kullar	8	6	11	8	8	9	7

När det gäller avelsstrukturen redovisas en barnbarnslista för hanhundar i bilaga 1 och för tikar i bilaga 2. För hanhundar visar statistiken att av de sex hanar som har 49 barnbarn eller fler, är fyra nära släkt med varandra. De fyra hanar som har flest barnbarn är samtliga födda under 1990-talet. Från RAS 2005 fanns en avelsrekommendation om att inte använda en hane mer än till tre kullar eller 20 valpar och därefter en utvärdering av kullarna. Den rekommendationen ser ut att ha fyllt sitt syfte när det gäller att försöka bredda avelsbasen och minska risken för matadoravel. För tikar är det även här sex hundar som har 49 < barnbarn.

Under perioden 2010-2016 har fyra nya kennlar registrerats för irländsk terrier: O’Rowanne, innehavare Annika Vänje i Skå, Smox Elisabeth Skålberg i Mellerud, Three Pines Eva Kristina Burström i Nyköping samt The Saga Of Christina Soini i Täby. Det är två fler än perioden innan och ett bra tillskott för en liten ras som irländsk terrier.

Målsättning

Målsättningen för avelsarbetet är;

- Att öka bredden av den genetiska variationen i den svenska populationen av Irländska terrier.
- Bibehålla en låg inavelsgrad med ett genomsnittlig medelvärde i om max 5 % räknat över fem generationer

Strategier för att uppnå målsättningarna

- Nya importen bör om så är möjligt vara obesläktade med inhemska hundar.
- Använda så många avelsdjur ur så många familjer som möjligt.
- Undvika att upprepa tidigare gjorda kombinationer.
- Tiken bör inte användas i avel före 24 månaders ålder.
- Hanar bör inte användas i avel före 15 månaders ålder.
- Bör inte använda en hane eller tik till mer än tre kullar eller cirka 20 valpar i Sverige.

HÄLSA

Tidigare

Rasen har historiskt sett betraktats som mycket frisk. Den enda sjukdom som omnämns i äldre litteratur är digital hyperkeratos (corny feet, "CF", cracked pads, hyperkeratosis palmoplantaris). Denna betraktades tidigt som ärftlig. Redan 1921 införde The Irish Terrier Association en rekommendation att utesluta hundar sjuka i denna sjukdom från avel. I utställningsringen bedömdes tecken på sjukdomen som ett diskvalificerande fel och hundarna premierades inte. Denna åtgärd medförde att antalet sjuka hundar successivt minskade och på sikt kom denna att bli markant.

Våren 1999 genomförde Svensk Irländsk Terrierförening en enkätundersökning bland samtliga medlemmar. Denna innehöll ett antal frågor som bland annat berörde hundarnas hälsotillstånd. Av de 83 hundar som ingick i materialet betraktades 82 % av dess ägare som helt friska och sunda IT. Övriga hundar hade haft mindre problem med tillfälliga magsjukdomar, öroninflammationer och allergiska tillstånd.

År 2003 genomfördes en ny hälsoenkät bland medlemmarna och dessutom kontaktades försäkringsbolagen Agria, Folksam, IF och Sveland. Av då 87 "tillfrågade" hundar fanns corny feet på två stycken hundar (båda födda 1994) och i övrigt betraktades 54 hundar som helt friska och sunda. Resterande hundar hade haft diverse tillfälliga problem med magar, öron, ögon och hud. Med hänsyn till att rasen, i Sverige, har haft en mycket liten avelsbas undersöktes speciellt vid detta tillfälle om hälsotillståndet försämrats under de senaste fem åren. Positivt var att någon sådan tendens inte kunde ses utifrån denna enkät.

Försäkringsbolagens statistik visade sig inte vara särskilt användbar då den huvudsakligen avspeglade kostnaderna för olika diagnoser och inte frekvensen av sjukdomar hos individer i rasen.

Nuläge

Det finns idag två sjukdomar hos irländsk terrier som betraktas som hereditära (ärftlig) med en trolig autosomal (icke könsbunden) recessiv (anlaget från båda föräldrarna) arvsång. Det är den tidigare nämnda digital hyperkeratos (CF) som förekommer i varierande svårighetsgrad, oftast debuterande vid en ålder av 6-12 månader. I Sverige har det dock inte förekommit några nya fall av digital hyperkeratos under de senaste 22 åren, men vi ska vara medvetna om att anlagen finns i rasen.

Den andra sjukdomen är cystinuri vilken orsakar cirka 23 % av alla urinstenar hos hund och i huvudsakligen hos hanhundar, även om tikar också kan få och vara bärare av sjukdomen. Något enstaka nytt fall av cystinuri har upptäckts under senare år men det finns ännu inget säkert sätt att fastställa vilka hundar som är anlagsbärare. Idag finns möjlighet att mäta grad av förekomst av aminosyran cystin i urinen. Det test som finns på marknaden är dock inte valida för avelsarbetet, då faktorer som bland annat foders sammansättning kan påverka resultatet samtidigt som hundar med lågt värde kan vara anlagsbärare. När det gäller arvbarheten för den typ av cystinuri (Non type-1) som irländsk terrier kan drabbas av är den fortfarande okänd.

Sedan år 2005 har föreningen använt sig av en självrapporteringsmetod som innebär att hundägare och uppfödare skickar in uppgifter rörande hundarnas hälsa till en hälsoansvarig. I juni 2016 omfattade denna databas 135 hundar födda mellan 1992 och 2015. Vad som kan lyftas fram från dessa data är att 19 hundar har rapporterat problem med urinvägar, där de vanligaste diagnoserna är urinvägsinfektioner (åtta hundar) och cystinuri (sju hundar). Därutöver rapporteras att 13 hundar har haft problem med mage/tarm som känslig mage (sex hundar) och tarminflammation (fem hundar). Problem med ögon rapporteras för 25 hundar.

Av dessa kan nämnas att 11 hundar har ektopiska cilia, åtta ögoninflammation (varav sju har icke återkommande) samt en har rapporterat katarakt. Tumör är den mest förekommande rapporteringen (43 hundar). Debutåldern för tumör är ofta relativt hög och då mellan åtta till 10 år. I materialet ingår dock två unga hundar om max fyra år samt några hundar i sju-års åldern som drabbats av tumör. Vidare har 17 hundar rapporterats för problem med hjärta. Fyra av dessa har hjärtmuskelsvaghet och sex stycken har blåsljud varav tre är diagnostiserade som medfödda. I materialet finns vidare två fall av epilepsi (diagnostyp framgår ej) samt sex hundar med komplexa sjukdomsbilder och diagnoser, där flera symptom och kombinationer av symptom och sjukdomar eventuellt kan vara autoimmuna.

Under tidiga hösten 2016 genomförde föreningen en webbaserad hälsoenkät, med länk från föreningens hemsida och Facebook grupp. Syftet med enkäten var att systematiskt undersöka den aktuella bilden av hälsoläget i populationen irländska terrier ägda av föreningsmedlemmar. Metoden kompletterar således den individfokuserade självrapporteringen. Svarefrekvensen om närmare 60 procent (58,7 procent) kan betraktas som god, den baseras på 128 ”svarande” hundar och 218 fullbetalande medlemmar i föreningen (totalt cirka 260 medlemmar). Enkäten bygger till största delen på Svenska terrierklubbens enkät, några frågor har tillkommit och några har inte tagits med i utförandet. Bakgrundsvariabler i enkäten är födelseår, kön och användningsområde. Enkäten är indelad i områdena könsrelaterad hälsa, klåda och allergier, inflammationer och infektioner, ytterligare medicinska sjukdomar samt tandproblem och olycksfall. En majoritet av hundarna i materialet är födda 2008 - 2009 samt 2012 – 2015. Könsfördelningen är 62 % tikar och 38 % hanhundar och cirka sex procent av hundarna som ingår i dataunderlaget lever inte längre.

Det övergripande resultatet från enkäten är att den allmänna hälsan hos irländarna bedöms som mycket god av en majoritet av ägarna (74 %). Närmare 17 % av hundarna är kastrerade (12 tikar och nio hanar), av dessa 21 hundar är 50 % kastrerade före 3 års ålder. Orsaker till kastrering är beteendemässiga skäl (45%) eller medicinska skäl (35%). Det är en förhållandevis hög andel kastrerade hundar i den undersökta populationen, en trend som vi dock kan se i många raser och som speglar övergripande värderingar i samhället. Klåda är enligt resultaten inte vanligt förekommande inom rasen. För de hundar som har återkommande problem med klåda (25 stycken, 19 %) handlar det framförallt om ”endast klåda” eller olika typer av eksem. Noterbart är att fem av de åtta hanhundar som är kastrerade med kirurgiskt ingrepp har hudproblem som eksem, klåda, pälsavfall eller mjäll. Fem ägare uppger att deras hund har haft inåtväxande hårstrån, det framgår dock inte om det är ektopiskt cilium eller distichiasis. Krampliknande symptom har fem procent av hundarna haft vid enstaka tillfällen eller ofta. Det rör sig då om fastställd epilepsi hos tre hundar och enstaka epileptiska anfall hos två hundar. Endast två procent av hundarna har diagnos cystinuri, en tik och två hanhundar. Av de 128 hundarna är sju procent (fem tikar och tre hanhundar) gentestade för Hereditary Footpad Hyperkeratosis HFH-A (corny feet), och samtliga av dessa är helt fria.

Sammanfattningsvis bedöms dagens irländska terrier i Sverige som en väsentligen mycket frisk och sund ras. I den undersökta populationen är cystinuri mycket ovanligt och corny feet obefintligt. När det gäller corny feet finns idag ett tillförlitligt gentest med hög validitet. Test av förekomsten av aminosyran cystin i urinen har dock en låg validitet. Samtidigt som sjukdomen cystinuri är genetiskt betingad och därför skulle behöva kartläggas mer noggrant än vad som är möjligt idag 2016. Andra genetiska sjukdomar som förekommer i mindre omfattning är ektopiskt cilium/ distichiasis, samt primär epilepsi. Enkäten presenterades vid uppfödarmöte i samband med att ett utkast av föreliggande RAS dokument diskuterades, presentationen mailades ut till uppfödarna tillsammans med en version två av revideringen av RAS.

Målsättning

Målsättningen för avelsarbetet gällande hälsan.

- Att bibehålla den goda hälsa som den svenska populationen av Irländsk terrier har i dag.

Strategier för att uppnå målsättningarna

- Vid användning av mindre kända linjer noggrant värdera vad den tänkta kombinationen tillför rasen och vad risken kan innebära, då utländska hundars hälso- och mentala status inte alltid är lika känd som hos de svenska hundarna.
- Vid behov använda det tillförlitliga gentest som finns för corny feet (HFH-A).
- Vara medveten om att cystinuri är internationellt förekommande inom vår ras. Då det inte finns ett tillförlitligt test bör uppfödarna hålla sig informerade om forskningen och vad som kan vara orsaken till cystinuri, hur förekomsten påverkar avelsbasen samt göra avväganden när det gäller förekomsten av cystinuri och framtida avel.
- Avel och hälsofrågor kommer att skötas av styrelsen. Anledningen till detta är att uppfödarmötet i februari 2017 menade att det inte kommer att fungera med en avelskommitté. På de årliga uppfödarmötena kommer hälsofrågorna vara en viktig punkt att informera och resonera om. Ansvaret att samla in information om hälsoläget ligger på varje uppfödare. Styrelsen ska vart femte år göra en hälsoenkät för att ytterligare följa upp hälsoläget i rasen och kunna jämföra med tidigare år.

MENTALITET

Det här avsnittet är utarbetat i samarbete med Anna Forsberg som är av Svenska kennelklubben utbildad beskrivare för beteende- och personlighetsbeskrivning av hund, samt uppfödare av irländsk terrier.

Historik

Många ord har sagts om rasens mentalitet och personlighet av olika författare. Den har benämnts allt från clown till slagskämpe. De egenskaper som oftast återkommer i beskrivningar i såväl litteratur som rasstandards allt från början av 1900-talet till idag, är: allsidiga jaktegenskaper, aktiv, livlig, märkbart trogen, godlynt, vänlig, tillgiven, lättfostrad, intelligent, känslig, ömsint, sinne för humor, barnvänlig, familjehund snarare än enmanshund, utmärkt vakthund, något reserverad mot främlingar, modig, morsk mot andra hundar, dock ingen översittare, tyrann eller slagskämpe men försvarar sig med ett lejons mod, när så krävs. Förutom dessa egenskaper kan man av rasens tidigare användning under bl.a. första världskriget, våga dra slutsatsen, att den har haft självförtroende och framåtanda samt varit oberörd av skott, larm, buller och oväsen.

FCI-Standard

Dagens FCI-Standard från 2001-04-02 säger om Uppförande/karaktär: ”Även om rasen är morsk och hävdar sig väl mot andra hundar, är den märkbart trogen, godlynt och tillgiven människor. Om den blir anfallen, visar den ett lejons mod och slåss till det bittra slutet. Rasens rykte att hamna i bråk med andra hundar, ibland även i utställningsringen, är oförtjänt. Även om den kan vara skarp, när omständigheterna så kräver, är rasen en lättfostrad och vänlig sällskapshund, som lever upp till tidigare beskrivningar som den fattiges väktare, bondens vän och gentlemannens favorit.”

Tidigare

Enligt målsättningen 2005 skulle Svensk Irländsk Terrierförening årligen i samarbete med SBK anordna MH för enbart irländsk terrier på platser med lämplig geografisk spridning. Målet var att uppfödarna under 2004-2006 skulle delta på MH (mentalbeskrivning av hund) med minst 30 % av det totala antalet födda och överlevande i Sverige boende valpar i bedömningsbar ålder. När tillräckligt underlag förelåg för tillförlitlig statistik skulle det göras en rasprofil baserad på de irländare som deltagit i MH.

Målet var att uppfödarna skall bevara den sunda, vänliga och samhällsdugliga irländska terriern som beskrivs i rasstandarden. Under 2007 infördes nästa steg i målsättningen som var ett krav på att alla inom Sverige befintliga hundar som används i avel skulle mentalbeskrivas och att de för att användas i avel skulle ha bedömningsvärden väsentligen överensstämmande med rasens ”önskeprofil”.

Sammanfattning av utvärderingar 2006, 2007, 2008 och 2009. Under 2006 hade flera, men inte alla, uppfödare minst 30 % av sin uppfödning mentalbeskrivna. Krav på att alla hundar som användes i aveln ska vara MH beskrivna togs i rasklubben och gällde från 2007-01-01. Under 2007-2009 har minst 30 % i varje kull varit mentalbeskrivna. Vissa kullar är beskrivna till 100 %. Under 2007 hade alla svenska hundar som använts i aveln varit mentalbeskrivna och under 2008-2009 hade nästan alla svenska hundar som använts i aveln varit mentalbeskrivna. Utvärdering har gjorts och vid avels- och uppfödarmöten har rasprofilen jämförts med ”Önskeprofilen”. Avvikelser från ”Önskeprofilen” har medfört rekommendationer att beakta i aveln. Det vid RAS-mötet 2005 tagna kravet att alla svenska

hundar som används i aveln från 2007-01-01 skulle vara beskrivna med MH var vid närmare eftertanke ett inte alltför klokt beslut, då det uteslöt hundar ur aveln som inte var MH beskrivna men som hade kunnat tillföra nytt blod. Vid RAS uppfödarmötet i Gränna 2010-10-31 diskuterades det obligatoriska MH testet noga, och en majoritet av uppfödarna och deltagarna beslöt att fortsättningsvis inte ha MH som krav. Detta hårda krav för att få användas i avel, hårdare än för någon annan ras, upplevdes som alltför kraftfullt då den Irländska terriern aldrig har haft och inte heller har, några direkta mentala bekymmer och dessutom har denna regel begränsat avelsarbetet väsentligt.

Revideringen 2011

222 Irländare hade då gjort MH (vilken var den tillgängliga mentalbeskrivningen). Sammanfattningsvis visade resultatet en irländare som med få undantag, är en öppen, tillgänglig och social utan överdriven inställsamhet. Rädslor var lite väl stor hos ett antal hundar men positivt var att kvarstående rädslor är mindre vanliga. Dock ansåg man att skottträdsla och skottberördheten var för stor i rasen.

Nutid

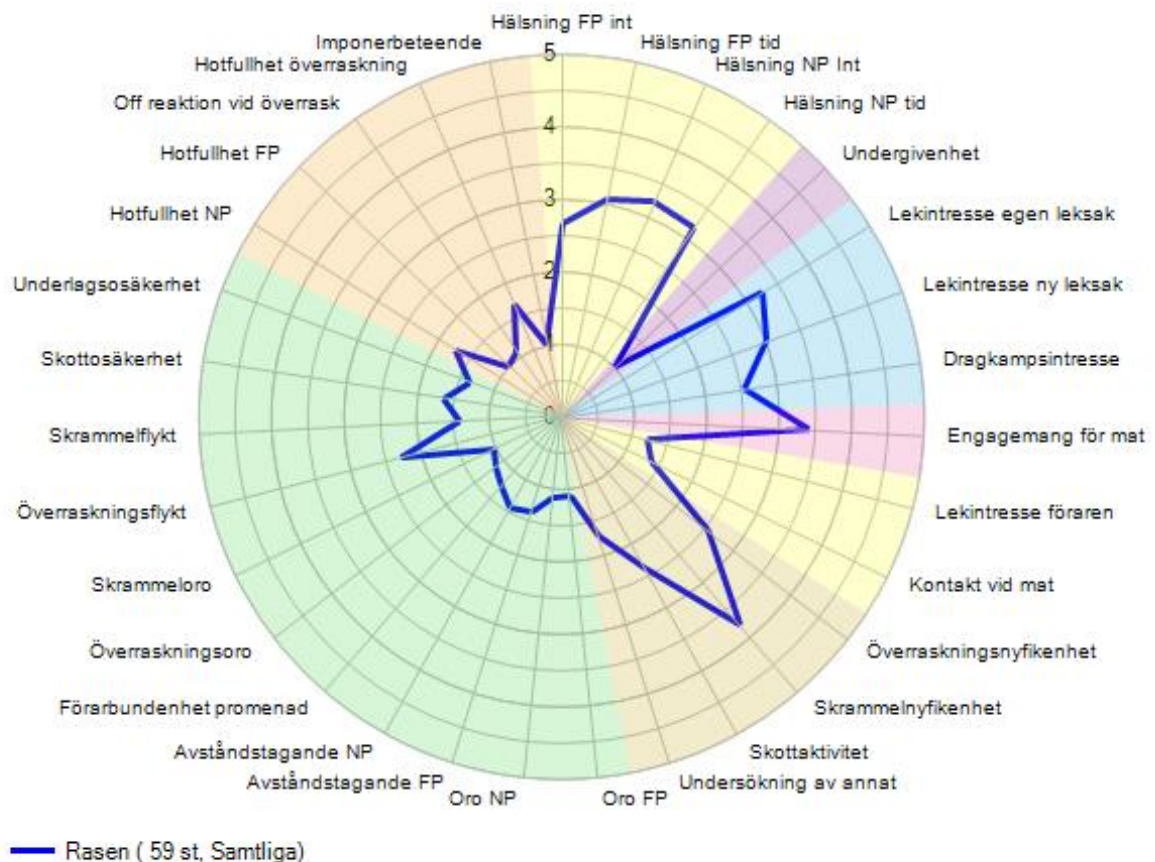
BPH, Beteende- och personlighetsbeskrivning av hund, den nu mer vanliga beskrivning som används, genomförs på uppdrag av Svenska Kennelklubben sedan 2012. Det är en officiell mentalbeskrivning med avsikt att passa alla raser. BPH ger mer nyanserade beteendebeskrivningar och tar hänsyn till hundens känslolägen mer än vad ett MH gör. Då det gäller BPH har Kennelklubben satsat stort på att i möjligaste mån standardisera beskrivningen så att beskrivningen inte ska vara beroende av den individuella beskrivaren eller den aktuella banan. Totalt har, till och med 2017-01-12, 59 Irländare startat i BPH varav en hund har avbrutit på ägarens begäran. De allra flesta (58 av 59) har genomfört BPH med skott (se tabell 7).

Tabell 7. Sammanställning över antal starter i BPH hundar födda 2008-2016 (www.sk.se).

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal födda	37	82	45	38	63	43	40	41	42
Antal starter	1	0	5	3	11	18	15	6	0
Varav genomförda BPH	1	0	5	3	11	18	14	6	0
Med skott	1	0	5	3	11	17	14	6	0
Utan skott	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Beskrivaren avbryter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ägaren avbryter	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Oacceptabelt beteende	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fördjupad genomgång	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Spindeldiagrammet visar en bild över de 59 hundar som till och med 2017-01-12 har genomfört BPH (utlandsfödda hundar som genomfört BPH är ej med i statistiken från SKK). Utifrån de beskrivna hundarna kan vi utläsa en glad, positiv, social, nyfiken och trygg hund som är med på det mesta. Klarar av skotten bra och som inte visar speciellt mycket hot eller aggression. Vidare att det är en livlig, nyfiken hund som ibland visar stora reaktioner, men som inte behöver betyda att den är rädd. Utifrån de beskrivna hundarna kan det utläsas ett gott resultat av arbetet med mentalitet, då detta var en fråga från förra revideringen.

Figur 1: Spindeldiagram över genomförda BPH tom. 2016-12-31, 59 st.

Det som inte går att utläsa i diagrammet jämfört med rasstandarden är att det skulle finnas speciellt mycket vakt i de hundar som genomfört BPH till och med 2017-01-12. Det behöver dock inte vara negativt för en hund som skall passa in i dagens samhälle.

Den irländska terriern ska ha temperament, det ska finnas glöd i ögonen och de får absolut inte vara skygga. Därmed kräver de sin ägare. Hundmöten kan därför i vissa fall vålla problem och kräver träning. Vi ska också komma ihåg att BPH inte är ett mått på hur hunden fungerar tillsammans med andra hundar.

Målsättning

- Att bevara den öppna, orädda och självsäkra irländska terriern som beskrivs i rasstandarden och som våra irländare i Sverige till stor del är.
- Att rasklubben ska verka för att enbart mentalt friska och sunda hundar används i avel.
- Att senast 2021 är totalt 150 irländare BPH beskrivna.

Strategier för att uppnå målsättningarna

- Att klubben genom att arrangera BPH i olika delar av landet verkar för att medlemmar, såväl vanliga hundägare som uppfödare, skall beskriva sina hundar

- Informera om vad BPH är, går till och dess vikt när det gäller såväl information om den egna hunden som för avelsarbetet.
- Att uppfödarna väljer lämpliga valpköpare och lämnar nödvändig rådgivning om vad som krävs gällande den Irländska terrierns uppfostran.
- Att föreningen är informativ och uppmuntrande gällande uppfostran och träning av den irländska terriern. Detta genom att ta initiativ till att IT träffar anordnas samt att reportage gällande träning skrivs i klubbens tidning Röda hund.

EXTERIÖR

Historik

Irländsk terrier är känd som en elegant och racy hund. Den terrierkusin från Irland som är lättast i typen och som har mest elegans och snabbhet. Storleksmässigt har de blivit allt större under 1900 talet, delvis beroende på allt bättre foder och vård, delvis på att det avlats på större hundar. Den exteriöra biten var inget som irländarna fäste så stor vikt vid under tidigt 1900 tal, utan det var funktionen som var viktigast. Irländarna skulle jaga, hålla gården ren från skadedjur och samtidigt vara en vakt och sällskapshund.

I revideringen 2010 sades att exteriört sett har de aldrig varit så nära det standarden föreskriver som idag, de flesta hundar hade en acceptabel storlek, och mycket bra pälsar. Vad som fortfarande behövde förbättras på många Irländare var vinklar och därmed också rörelser. Bättre huvud och uttryck samt mer välformade och längre bröstkorgar var ett önskemål. Öronen var fortfarande ett problem som uppfödarna skulle fortsätta arbeta med. Tendenser till alltför långa, smala underkäkar hade börjat dyka upp i rasen, vilket uppfödarna var uppmärksamma på.

Den målsättning som bestämdes 2010 var att få uppfödarna att satsa på rätt typ, en irländsk terrier ska aldrig vara något annat än en irländsk terrier. Inga "små airedales" eller "stora foxterriers";

- En irländsk terrier ska vara elegant och racy men samtidigt ha substans. Uppfödarna enades om att tills vidare acceptera storlekar mellan 46–50 cm på en hanhund och 44–48 cm på en tik.
- Att försöka få bättre huvuden och uttryck, samt stabilare öron.
- Bättre vinklar och rörelser var också något som behövdes ha med i avelsarbetet.
- Pälsarna måste vi behålla, röda och av bra kvalité.

Vidare skulle följande särskilt beaktas:

- Att helhetsintrycket skall vara svagt rektangulärt, den irländska terriern ska aldrig vara kort i kropp och rygg
- Korrekta proportionen på huvudet är att skall- och nosparti ska vara av samma längd, stopet skall vara svagt markerat och skallen skall vara flat och inte alltför grov, och absolut inte tunn och knölig.

Vid revidering av RAS 2010 konstaterades att svensk uppfödning av Irländsk Terrier höll en internationellt sett hög kvalitet. Förekommande exteriöra avvikelser var inte av den art att det föranledda några speciella åtgärder mer än en fortlöpande diskussion och information inom uppfödarleden och med domarkåren.

Nuläge

I oktober 2016 skickades frågor ut till föreningens uppfödare gällande hur svårt eller lätt det har varit för dem att följa föreningens målsättningar och strategier. Framförallt kommenterades exteriören och då med följande;

- Det är viktigt att öronen är väl ansatta på huvudet samt att de är små och v-formade och faller mot ögonvrån,
- I avelsarbetet vara vaksam mot underställda bakben och för raka skuldror,
- Långa och smala huvuden som inte är flata förekommer,
- En del låga svansansättningar samt att för stora hundar förekommer.

Vid uppfödarmötet i november 2016 lyftes att den svenska irländska terriern internationellt sett håller hög kvalitet och att ovanstående faktorer är exteriöra detaljer som uppfödarna, dock ska ha i beaktande i det framtida avelsarbetet.

Målsättning

Att bibehålla den rektangulära och racy hund som irländaren ska vara. Vidare behöver huvudena förbättras så att de är flatare och med bättre uttryck än idag, samt att öronen är mer stabila (bättre ansatta). Bättre vinklar och rörelser är också något som uppfödarna behöver vara uppmärksamma på i avelsarbetet. Pälsarna måste vi behålla. Röda, sträva och av bra kvalitet, dvs med två lager - underull och sträva täckhår som båda är ett krav. Målsättningen och strategier kan sammanfattas i:

- Att helhetsintrycket skall vara en välbyggd rektangulär hund, den irländska terriern ska aldrig vara kort i kropp och rygg som en fox-, airedale- eller welshterrier.
- En Irländsk terrier ska vara elegant och racy men samtidigt ha substans. Uppfödarna har enats om att tills vidare acceptera storlekar mellan 46–50 cm på en hanhund och 44–48 cm på en tik
- Korrekta proportionen på huvudet är att skall- och nosparti ska vara av samma längd och parallella. Stopet skall vara svagt markerat och skallen skall vara flat och inte alltför grov, men absolut inte tunn och knölig.

Strategier för att uppnå målsättningarna

- Föreningen uppmuntrar uppfödarna att aktivt använda det raskompendium som togs fram 2014.
- Diskutera exteriör vid varje uppfödarmöte, med utgångspunkt i ovanstående målsättningar.

AVSLUTNING

Detta är en revidering av en tidigare väl genomarbetad RAS för irländsk terrier. Revideringen kommer inte att godkännas av styrelsen förrän förslaget är väl förankrad hos såväl uppfödare, hanhundsägare som vanliga medlemmar. Dokumentet har bearbetats utifrån diskussioner vid två uppfödarmöten, i november 2016 och februari 2017.

Viljan till samarbete mellan uppfödarna har under senare år förbättrats och alla ser idag positivt och framåt på utvecklingen, med rasens bästa som utgångspunkt för fortsatt avel.

Styrelsen i Svensk Irländsk Terrierförening, Stockholm 2017-03-17

Källhänvisning:

SKK avelsdata 2017-01-12

Tidigare RAS dokument

Bilaga 1:

Tabell 6 visar de hanhundar som har flest barnbarn dvs. hanhundens avkommor har använts vidare i avel till och med 2016, 61 hanhundar * Ej svenskfödda som finns i SKK.s databas. Antalet barnbarn ger en vägledning över vilka hundars gener som fått stor spridning i rasen och används vidare i aveln.

Tabell 6. Avelstruktur barnbarn hanar, så kallad farfarskurva (www.skk.se)

Regnr.	Hundnamn	Född år	SV.födda avk.	Övr.* avk.	Sv. barnbarn	Övr.* barnbarn
S29492/99	MERRYMAC SIMPLY THE BEST	1999	42	5	84	7
S31890/97	MERRYMAC MAGICAL MICHAEL	1997	23	0	72	5
S17344/93	TRALEE'S DESIGN FOR MERRYMAC	1992	56	4	71	5
SF28855/91	BRAEMOOR'S FINN-AGAIN	1990	16	1	62	2
S39063/2000	MERRYMAC X-TRA SPECIAL EDITION	2000	10	4	50	7
S16287/2007	MAC RUA'S FAMOUS FOOTSTEPS	2007	11	0	49	3
S42213/93	MERRYMAC ADVENTURER	1993	8	1	45	12
AKCRM27631503	REDOAKS RAPIDFIRE BY FLEET ST	1999	19	1	44	5
S27801/2009	MERRYMAC I R A	2009	23	0	41	3
S42434/2005	MERRYMAC SHOW STOPPER	2005	21	1	38	4
S55304/96	MERRYMAC LEGACY	1996	34	0	37	4
AKCRN05565602	TRACKWAYS SHAMROCK RED	2004	5	1	36	1
S68699/2006	ROCKLEDGE'S MARCO OF MEATH	2005	17	3	34	2
S67193/2007	RED WIRE DAREDEVIL	2007	32	0	33	2
FIN21294/04	KARAMELL-IN FREEZN' CLEARBOB	2003	11	3	32	9
S20706/91	MAJOMAS MAGICAL MYSTERY	1991	13	0	30	0
S34773/94	MERRYMAC DON'T BLAME ME	1994	12	2	29	1

S19702/2001	MERRYMAC YOU GOT WHAT IT TAKES	2001	28	0	28	2
AKCRM35553801	COCKSURE NORTH SEA STORM	2001	2	0	27	7
S44742/2009	MERRYMAC JUST A HURRICANE	2009	21	3	25	0
S42439/2005	MAC RUA'S EAST EDITION	2005	5	7	24	5
FIN42561/06	DEARG MADRA'S ELI ELI OH	2001	19	1	24	3
VDHKFT110015384	KELLS TULSA TWISTER	2004	11	0	23	4
S15427/2001	YEWOOD TINKER	2000	17	2	23	1
S29909/2008	MERRYMAC EFFICIENT DYNAMICS	2008	19	1	22	1
S33576/96	MERRYMAC JEOPARDY	1996	4	0	22	0
S55307/96	MERRYMAC LIMERICK	1996	18	0	20	0
S14111/2003	MERRYMAC GRAIN OF GOLD	2002	9	0	18	0
S16127/97	MAJOMAS NEVER LASTING STORY	1997	13	0	17	1
S61799/2004	LÄRKANS GIBZON	2004	8	0	15	1
S47653/2007	MERRYMAC COPYRIGHT	2007	8	3	14	3
VDHKFT110015557	KELLS COCKSURE HURRICANE	2004	6	2	14	3
S25774/2007	MERRYMAC ABSOLUTE	2007	12	3	13	2
S34412/95	MERRYMAC GOING TO THE TOP	1995	28	1	13	1
AKCRM09140704	MULLAGHBOY MCDUFF OF JO JAC	1993	7	0	13	0
SE20186/2011	MERRYMAC O'SULLIVAN	2011	7	1	12	1
S17354/2009	MAC RUA'S INVISIBLE INK	2009	22	1	12	0
S62769/90	MERRYMAC UNBELIEVABLE	1990	8	0	11	0
S39064/2000	MERRYMAC X-TRA TO TALK ABOUT	2000	5	0	11	0
S47476/2004	MERRYMAC PUSH THE LIMIT	2004	10	1	10	2

S48815/2006	RED WIRE CRACKERJACK	2006	15	2	10	1
AKCRM24267703	KALANEYS CELTIC LYRIC	1998	7	0	9	0
N23834/04	SORREL HILL HIGH FIDELITY	2004	4	0	9	0
S23492/2001	MERRYMAC ABLE TO WIN	2001	13	1	8	0
SE20191/2011	MERRYMAC POKER FACE	2011	8	0	8	0
SE18499/2012	MERRYMAC ROUGH RIDER	2012	6	0	8	0
S19965/2001	MYRDDIN'S DON'T KEEP ME WAITING	2001	6	0	8	0
N11716/01	CLEAR-CUT CARL HELMER	2001	4	0	8	0
KCSB2659CJ	PENMIRE ERIK THE RED	1998	9	0	7	0
S48055/2002	O'NUT GLEN SUCCESS FOR MERRYMAC	2001	20	0	6	0
SE40953/2012	MERRYMAC SENSATION	2012	22	1	5	1
S10985/2003	MERRYMAC HARRY BOY	2002	15	7	4	7
S16965/2009	MAC RUA'S HOT HAZELNUT	2009	5	0	4	0
S20703/91	MAJOMAS MAGIC	1991	9	0	2	0
SE20193/2011	MERRYMAC PICK POCKET	2011	4	2	2	0
VDHKFT110014514	MYLORD VON DER EMSMUEHLE	2001	7	2	0	3
FIN31621/99	FARDARRIGH SPIKED SODA	1999	0	2	0	3
S38406/90	MIKEHILLS XENOS	1990	1	1	0	2
KCSB4132CH	BRAZAN RIESLING	1996	0	2	0	2
N23833/04	SORREL HILL HARD TO BEAT	2004	0	1	0	1
S62770/90	MERRYMAC UP TO THE NORTH	1990	0	1	0	1

Bilaga 2:

Tabell 7 visar de tikar som har flest barnbarn det vill säga tikens avkommor har använts vidare i avel till och med 2016, 73 tikar * Ej svenskfödda som finns i SKK.s databas Antalet barnbarn ger en vägledning över vilka hundars gener som fått stor spridning i rasen och används vidare i aveln. (www.skk.se).

Regnr.	Hundnamn	Född år	SV.födda avk.	Övr.* avk.	Sv. barnbarn	Övr.* Barnbarn
S39072/2000	MERRYMAC X-PECTED WINNER	2000	25	0	99	8
S52028/2003	MAJOMAS BLACK MAGIC WOMAN	2003	23	0	79	2
S55310/96	MERRYMAC LEADING LADY AGAIN	1996	20	0	69	5
S17909/98	MERRYMAC ONE OF THE ANGELS	1998	33	0	66	7
S22606/94	MAJOMAS TAKE MY BREATH AWAY	1994	12	0	53	0
S40840/98	MERRYMAC QUICK WITTED	1998	17	0	49	1
S28537/98	MAJOMAS EVERY BREATH YOU TAKE	1998	31	0	44	6
S34414/95	MERRYMAC GOOD FOR GOLD	1995	14	0	44	1
S42437/2005	MERRYMAC SUGAR'N SPICE	2005	10	0	41	4
S44722/2008	MERRYMAC GOLDEN DIAMOND	2008	18	0	40	3
S11721/2003	MAJOMAS ETERNAL FLAME	2002	8	0	34	0
S34415/95	MERRYMAC GUARDIAN ANGEL	1995	11	1	33	10
S51972/2005	KELLS COCKSURE HAIL STORM	2004	12	0	28	4
S47477/2004	MERRYMAC PASSION PLAY	2004	9	0	26	1
S23738/92	MERRYMAC YES WE MADE IT AGAIN	1992	20	0	26	0
S66876/2004	ANNA	2004	13	0	23	1
S54896/96	MERRYMAC KEEP ON AGAIN	1996	15	0	23	0
S61917/2005	KARAMELL-IN NAAPURINFLIKKA	2005	8	0	22	3
S37194/2007	MERRYMAC BEST CHOICE	2007	10	0	22	1
S45026/99	MERRYMAC UNIQUE FOR RED DARE DEVIL	1999	12	0	22	0

S63585/2007	TRACKWAYS TERRA COTTA II	2006	16	0	20	1
S64056/2008	RED WIRE ELECTRA	2008	18	0	12	0
LOF4400094	KILLORGLIN NUT- BROWN MAYD	1997	0	3	20	0
S56109/2003	MERRYMAC LACKING NOTHING	2003	13	0	19	3
N23838/04	SORREL HILL HEART OF LOVE	2004	0	6	19	2
S20547/2002	FAIRPLAY MERRYMAC CHILI PEPPER	2001	16	0	19	1
S32992/91	MERRYMAC X-ACTLY AGAIN	1991	25	0	19	0
S24721/95	MAJOMAS IN THE AIR TO-NIGHT	1995	18	0	19	0
S24918/2002	MERRYMAC DIAMONDS ARE FOREVER	2002	14	0	18	0
S48779/92	MAJOMAS CANDLE IN THE AIR	1992	7	0	18	0
S43153/2000	MAJOMAS YOU'RE MY DESTINY	2000	13	4	17	3
S68969/2004	ALL SAINTS LADYMARMALARD OF SAREDON	2001	8	0	17	0
S47213/90	MERRYMAC TRY IT AGAIN	1990	20	0	16	0
S60312/91	MAJOMAS KISS ME QUICK	1991	4	0	16	0
S19599/95	MAJOMAS HOT CHOCOLATE	1995	16	0	15	1
S50043/2004	RED DAREDEVIL SURPRISE SURPRISE	2004	8	0	15	1
S54895/96	MERRYMAC KEEN ON PEPSI	1996	11	0	15	0
S42443/2005	MAC RUA'S EMERALD ELEGANCE	2005	6	0	14	1
S40962/99	MAJOMAS TAKE A DEEP BREATH	1999	16	0	14	0
S58118/2008	CAROHOLM'S KAMELOT	2008	10	0	13	1
S10984/2003	MERRYMAC HAPPY HOUR	2002	12	0	13	0
S32263/2003	MERRYMAC JAVA BEAN	2003	6	0	12	3

S32991/91	MERRYMAC X-TRA MADE FOR MAJOMAS	1991	12	0	12	0
S65487/2006	CAROHOLM'S MOONLIGHT	2006	8	0	12	0
S13626/2000	MAC RUA'S AIMING AT CHESTNUT	1999	15	0	11	7
FIN19419/01	KARAMELL-IN FARFALLE	2001	0	1	11	3
S59072/2001	MERRYMAC CAOILFHIONN	2001	11	0	10	0
SE10567/2010	MAC RUA'S JUMPING JELLYBEAN	2009	8	0	9	0
S14187/98	AXANTIAS LEIA	1998	8	0	9	0
S16284/2007	MAC RUA'S FULL OF FASHION	2007	12	0	8	0
S24347/90	MAJOMAS HEAVEN CAN WAIT	1990	12	0	7	0
S58515/2003	SUJONCLA TURNING HAWK	2001	4	0	7	0
S16283/2007	MAC RUA'S FIRE FLOWER	2007	0	3	7	0
S42218/93	MERRYMAC ALMOST PERFECT	1993	15	0	6	0
S63738/2009	MERRYMAC KOH-I- NOOR	2009	11	0	6	0
S40598/2003	LÄRKANS ZELMA	2003	9	0	6	0
S29910/2008	MERRYMAC EMMY AWARD	2008	7	0	6	0
S31593/2004	MERRYMAC NOBLESSE OBLIGE	2004	5	0	6	0
S23496/2001	MERRYMAC AFFAIR OF LOVE	2001	8	0	5	0
S22885/2009	MYRDDIN'S FOOTPRINTS TO FOLLOW	2009	11	0	4	0
S44743/2009	MERRYMAC JUST A WIND	2009	13	0	2	1
S32986/91	MERRYMAC WANDA A WITCH AGAIN	1991	12	0	2	0
S14188/98	AXANTIAS LILLA-MY	1998	0	1	0	10
S42215/93	MERRYMAC AS GOOD AS GOLD AGAIN	1993	21	0	0	3
N10863/00	GORDWOOD'S IRISH GIPSY GIRL	2000	0	10	0	3
FIN22447/95	FARDARRIGH NORTHERNXPOSURE	1995	0	2	0	2

VDHKFT11/11980	RUFUS POLA NEGRI	1990	0	1	0	2
S24914/2002	MERRYMAC FANCY THAT	2002	11	0	0	1
FIN15117/05	MUST-BE ODESSA	2005	0	3	0	1
S17356/2009	MAC RUA'S ICE-CREAM ILLUSION	2009	0	2	0	1
S19703/2001	MERRYMAC YAHOO AT FARDARRIGH	2001	0	1	0	1
S42216/93	MERRYMAC AIN'T SHE SWEET	1993	0	1	0	1

Utlåtande över reviderad RAS för irländsk terrier

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat klubbens förslag till reviderat RAS.

Arbetet är korrekt förankrat i klubben och redovisas på ett pedagogiskt och välplanerat sätt.

Korrekta prioriteringar är gjorda och de förändringar som föreslås är väl underbyggda.

Lycka till med ert fortsatta arbete med RAS!

Mariefred 2011-05-24 Elisabeth Rhodin